

STRAŽA

Inserati ali oglasila
se računajo po 40 v.
od 6 redne petitvrste: pri
večkratnih oglasnih vrstah
popust.

„Straža“ izhaja v pen-
deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
Razpisa ulica 5. Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Naročniki pozor!

Draginja je postala že neznosna! Raste od dne do dne. Tiskarne jo zadnji čas tako grozno občutijo, da so bile prisiljene povišati cene vsem tiskovinam, tudi časnikom. Tiskarne so morale vsled draginje zdaj nanovo zvišati plače stavcem in vsemu osebju okroglo za 100 odstotkov. Papir stane zljaj kilogram K 330, pred vojsko 26 vin; barva poprej K 110, zdaj K 10—; sirove olje poprej kilogram 14 vin., zdaj K 150. Ravno tako so poskočile cene drugim potrebščinam.

Drugi listi so naročnine zvišali prvokrat že ob novem letu in zdaj so bili prisiljeni zopet poskočiti. Mi smo dolgo čakali in zvišanje odlagali, dokler je bilo mogoče. Upali smo, da se razmere zboljšajo, a mesto bolje, je postalo še slabše. Zato smo se, dasi zelo neradi, zdaj morali odločiti tudi za primerno zvišanje. Pravzaprav pa nas stane list na leto za vsakega naročnika K 22—, a mi nismo šli tako visoko.

Naš list bo stal od 1. maja naprej celoletno K 18—, poletno K 9—, četrtletno K 5—. Posamezne številke bodo stale 30 vin., brez ozira na to, ali obsegajo 4 ali 8 strani.

Inserati bodo stali, ena petitvrsta, visoka 3 milimetre in dolga 46 milimetrov, K 1—; v malih naznanilih bo stala beseda 30 vin.

Obsegala bo »Straža« v ponedeljek 4 strani, v petek pa 8 strani, ako ne bo zopet mestu zmanjkalo plina, da bi ne mogli staviti s strojem.

Tiste naročnike, ki so naročnino že naprej plačali, vljudo prosimo, da nam za letos še doplačajo naročnino in sloer za vsak mesec od 1. maja naprej 50 vin. N. pr. ako ima kdo plačan list do konca leta, naj nam doloži še za 8 mesecev 4 krone. Položnice v ta namen priložimo današnji številki.

Ob enem prosimo tudi cenj. naročnike, da nam tega zvišanja ne zamerijo, kajti vdali smo se le sili — ali zvišati, ali pa prenehati! Vkljub temu zvišanju pa smo še vedno najcenejši slovenski list!

Za ljudsko izobrazbo.

(Iz govora dr. Hohnjeca.)

Poslanec dr. Hohnjec je imel v sredo, dne 30. aprila, na obnem zboru Slov. Kršč.-Soc. Zveze v Mariboru govor, iz katerega podajamo te-le glavne misli:

Ljudska izobrazba — prevažna naloga! Človeški duh je kakor njiva, ki se mora obdelati. Nežrana in neposejana njiva ne rodi sadu, k večjemu pleve. Zorati je treba njivo in v brazde posejati seme, drugače ni rodovitno polje, ampak puščoba. Takšna puščoba vlada v neobdelanem duhu. Tabula rasa. S plugom izobrazbe je treba prerahljati in pronicati duha ter vanj trositi koristna in dragocena zrna. Potem se obljublja obilna duševna žetev. Znanje pa še ni vse, ono tvori še le polovico in sicer manjšo polovico izobraženosti. Cilj izobraževanja je ustvaritev značajev. Značajnost pa ni toliko y-množini znanja, nakopičenega v človeškem duhu, kakor v lepih in čednostnih lastnostih, po katerih se človekova volja udeležuje ne samo v svoj prid, marveč še bolj v blagor bližnjikov in cele človeške družbe. Vzgoja volje je druga in sicer važnejša naloga izobraževanja. Glava in srce, to sta tisti dve točki, kojima mora biti posvečeno vsako pravo izobraževalno delo. Negovati in oplojati duha našega naroda z vekoviti na-

uki resnice in z mnogovrstnim, raznolikim znanjem, vzgojevati sree našega ljudstva, to je tisti dragoceni, od Boga nam dani teren, na katerem izvršuje naša izobraževalna organizacija svoje prevažno delo.

Ta naloga je najmodernejša. Dandanes vodi žezlo demokracija. Samovlastnost in samoodločba ljudstva pa zahteva veliko podučnost v vseh dnevnihi vprašanjih, zlasti onih, ki dandanašnji gibljejo in zibljejo svet, narode in države. Če ni te podučnosti v najširših krogih in v vseh slojih, se posameznikov, celih stanov, da, tudi celih držav polastijo brezvestni in sebični ljudje, ki rovarijo in podžigajo strasti ter si ob razpaljeni ljudski strasti kuhajo svoje bogato kosilo. Demokracija se izprevrže v najhujšo demagogijo, ki sedaj obhaja svoje orgije na Ruskem, Nemškem, Ogrskem. Kakor je kerub z ognjenim mečem stal pred durmi raja, moramo tudi mi z orožjem prave in solidne prosvete stati na braniku svoje domovine ter jo varovati zoper vsakovrstne njene protivnike, tudi take, ki zahajajo med njene otroke v ovčjih oblacih, s hlimbo na obrazu, s sladkobo na ustnicah, s samoljubjem v sreči. S poukom, pojasnjevanjem, prigovarjanjem bomo tudi svoje ljudstvo najbolje pripravili in usposobili, da bo ono samopravo, ki mu jo obljublja demokracija sedanje dobe ter mu jo nudi naša jugoslovanska država, vzelo v svoje roke in ne bo prešlo pod oblast sebičnih žev, ki jim je lastni in strankarski interes glavni motiv za delovanje.

To delo je za nas zelo častilno. Čast našega naroda ni v sijajni zgodovini — naši sovražniki so naš narod držali v večstoletnem političnem suženstvu; ni v velikem številu — tisočletno raznarodovanje je broj slovenskega življa zelo skrčilo; ni v velikem nacionalnem bogastvu — naši ljubi sosedi na severu in jugu so nas gospodarsko izrabljali in izželi, kolikor so mogli; čast naša je naše nadarjeno in izobraženo ljudstvo. Glede na ljudsko izobrazbo stojimo v vrsti slovanskih narodov na čelu prvi za Čehi. Najmanjši narod med Slovani, pa med prvimi in najmočnejšimi vsled duševne potence in ljudske izobrazbe. To čast našemu narodu ohraniti tudi med njegovimi brati v ujedinjeni naši jugoslov. državi, bodi naša skrb, kateri z veseljem in požrtvovalnostjo posvetimo svoje sile in svoje delo. Naša izobrazba — naš ponos in naša moč!

Vršimo torej izobraževalno delo med našim narodom: to prevažno, najmodernejšo in nad vse častilno delo. Slov. Kršč.-Soc. Zveza kliče vse resnične prijatelje našega naroda na to delo. Največja slovenska izobraževalna organizacija na Stajerskem je pred vojno štela 167 društev, mladeniških zvez je bilo 61, dekliških pa 77, torej poleg izobraževalnih društev še 138 mladeniških zvez. Med vojno je na ta društva leglo dolgotrajno zimsko spanje, ki ga ponekod še ni pregnala niti jugoslovanska spomlad, katera je prišla v naše dežele, raztrgala vse ovire in spone ter prenovila politično in državno obličje jugoslovanske zemlje. V društva zopet življenje, prenovljeno, okrepljeno, veselo življenje vsepovsodi! Zlasti naklanjajmo vso pozornost in žrtvoljubno skrb organizaciji naših mladeničev! Vojna jih je odtrgala od doma in domačega društva. Njih izobraževanje je zaostalo, pri nekaterih se niti ni bilo prav začelo. To bi bila velika izguba duševnega kapitala našega naroda, če bi se moška mladina našega naroda zanemarjala v izobraževalnem in vzgojnem oziru. Bodi ji torej posvečena naša prva, najvažnejša, najpožrtvovalnejša skrb!

Nova doba, v katero je stopil naš narod, nam odpira nove cilje ter nalaga nove naloge. V prvo vrsto se povsodi stavijo politični cilji. Zato se mora intenzivno vršiti politični pouk. Na političnem pozorišču se pojavlja živahno delovanje raznih političnih strank. Pojasnjevati bismo in stremenje posameznih strank, tolmačiti pravo bistvo demokracije, razjasnjevati dolžnost države napram ljudstvu in dolžnost ljudstva do države, to so naloge, ki se jim ne bo moglo odtegovati nobeno smoteno ljudsko izobraževalno delo. Mi stremimo za tem, da si ustvarimo enotno, edinstveno jugoslovansko državo. Državna vzajemnost pa zahteva kot predpogoj vzajemno spoznanje med posameznimi panogami troimenskega jugoslovanskega naroda, vzajemno spoštovanje in vzajemno ljubezen. Zato pa moramo naše ljudstvo seznaniti z razmerami, običaji in odnosi med brati Hrvati in Srbi. Jugoslovanska zemlja ne sme več biti neznana zemlja, o katerih je naš narod le nekoliko zvedel iz pripovedk o turskih bojih. Čim večje bo spoznanje, tem večje bo tudi zaupanje in tem ve-

čja bo medsebojna ljubav. To bo najtrdnjša podlaga za našo novo državo.

Preverjeni do dna svoje duše, da ne more po besedah sv. Pavla nobeden položiti temelja razen onega temelja, ki je že položen in ki je Kristus, Zveličar ljudi in narodov, bomo se pri vsem našem izobraževalnem delu vselej in povsod držali krščanskega temelja. Naše delo bodi torej krščansko, slovensko, jugoslovansko! Z njim bo združen blagoslov in blagobit našega ljudstva in naše države.

Govor poverjenika g. prof. dr. Verstovška ob priliki Zrinsko-Frankopanske slavnosti v Mariboru.

Dragi mi Hrvati! Junaški Srbi! Predragi rojaki Slovenci!

Ob skrajni meji slovenske zemlje, ob skrajni meji naše ljube skupne domovine, ob meji lepe naše kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, pozdravljam obmejni Slovenci odlične goste troimenskega plemena Jugoslovancov.

Deželna vlada za Slovenijo mi je poverila častno nalogo, da zastopam njo in celo Slovenijo pri vseh slovesnostih in da spremim ostanke naših mučenikov Zrinskega in Frankopana v našo kulturno stolico, v ljubljeno nam prekrasni Zagreb. Pri tem svečanem sprejemu bodo nas spremljala srca slovenska vsa, cela Slovenija, vse šole vzbujajo te dni spomine na naša junaka, mučenika Zrinskega in Frankopana.

Veličasten dan! Velepomembni trenutki! Zlasti mi obmejni Slovenci čutimo to, kar čutite Vi, dragi bratje Hrvati. 248 let je preteklo, ko so izvabili povzijači in intrigah v Beč Zrinskega in Frankopana in ju izročili krvniku, da jima odseka glavo, ker sta zastopala vedno samostalnost domovine in svojega naroda. Dva in pol stoletja naprej od tiste dobe smo tarnali pod jarmom oholega nemštva in madžarstva v verigah tlačanstva. Bili smo boj, kateremu sta podlegla Zrinski in Frankopan, boj proti intrigam, krivolčnosti beškega nadvladarstva, samopašnosti nemških Habsburžanov in krivolčnih Hohencolerncev, bili smo boj za svobodo narodov jugoslovanskih.

Zgodovina teh vladarskih hiš je prepojena s krvjo odličnih jugoslovancov, ki so više cenili svoj narod, svojo domovino, nego ponujane zlate gradove in lastne koristi in se upirali samoblastnim zatiralcem svobode svojega ljudstva. Za te naše rodoljube so imeli v Beču, Berlinu in v Budimpešti le vislice, temnice, puške in krogle. Koliko plemenitih rodov in je zatrlo nemštvo. Pohlepnost vladarjev in njih despotične vlade niso mirovale, dokler niso zbrale neštevne mučenike iz rodoljubov našega naroda.

Kako so se vendar spremenili časi! Pred 248 leti sta padla, pod mečem, umrla grozovite in strašne smrti največja hrvatska junaka Zrinski in Frankopan. Nedavno še so trinogi postavljali vislice za nas Slovence, zlasti junaške Srbe. In kaj zdaj? Re-rezentanti nemških vladarskih hiš, ki so povzročili toliko gorja nad Jugoslovanci, so izginili iz površja. Tavajo po svetu kot ubežni kralji in nemirna vest jih grize in preganja kakor najsrdečije erinije. Za nas pa je nastopila zlata svoboda. Podala nam je svete ostanke dveh junakov, ki sta nam kazala pot v političnem in kulturnem žitju naroda in pozivala na boj proti tlačiteljem. Pobjediti ali umrijeti (zmaga ali smrt) je bilo slavno geslo Zrinskega in Frankopana. Pobjediti ali umrijeti za narod svoj mora še biti tudi v bodoče geslo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dragi bratje, junaški Srbi, ognjeviti Hrvati in navdušeni rojaki Slovenci! Naša domovina, naša lepa kraljevina je še v nevarnosti. Na severu in na jugu jo ogroža strupen sovražnik naš. V bratski ljubavi zaprisežemo danes vpričo svetih ostankov junakov Zrinskega in Frankopana na njuno geslo — Pobjediti ali umrijeti. Popolna zmaga ali smrt. Zadnjo peč zemlje naše lepe domovine moramo in hočemo braniti v složnem bratskem delu; da se ojačimo tako, da ne bo nikdar več v naši zgodovini takih žrtev za dom in rod, kakor sta bila Zrinski in Frankopan.

Politična misija Zrinskega in Frankopana — je dovršena, še le sedaj z razsulom Nemške Avstrije, Madžarske in Pruske. Zato pa je nastopil tudi čas,

da se prenese sveti ostanki mučnikov v domovino iz zemlje, ki je bila kri iz ran dveh plemičev-junakov. Po tej širni zemlji se širi pobja, pogin in lakota; prokletstvo z davnih dni, razne krivice jo obtežujejo. Pri nas pa, na zemlji, v kateri bomo položili ostanke, je nastopila zlata svoboda, mir in red.

Dragi mi hrvatski narod! Slava in ponos sta zantevala, da izvršiš prenos ostankov svojih junakov v lepo domovino! Ljubavi naroda, do teh dveh sinov niso mogli zatreti skozi dva in pol stoletja; junakov Zrinskega in Frankopana niso mogli izbrisati nobene nasilnosti iz spomina naroda. Večni spomin na mučenike je vzbudil misel na prenos ostankov takoj, ko je napočila zlata svoboda. Srečen narod Ti, ki slaviš te dni svoja velika sina; srečna domača zemlja, ki boš hranila smrtne ostanke njune.

Va pa, blaženi duši mučnikov, čuvajte naše delo in naše stremljenje, hrabrite nas za borbo, da zamoremo tudi mi junaško prelivati kri za svoj dom in narod mili, kakor sta to storila slavna Zrinski in Frankopan. Njima Slava!

Iz pariške ulice.

(Izvirni dopis iz Pariza.)

Pričakovali bodete, da Vam kaj poročam iz Pariza o poteku mirovne konference, zlasti kako stoji naša stvar. Žal mi je, da iz več razlogov ne morem ustreči Vaši upravičeni radovednosti. Kakor vidim iz časnikov, došlih iz domovine, veste Vi tam v marsikaterem oziru več kakor mi v Parizu, celo take reči, ki jih sploh ni bilo! Nadalje Vam je znano, da so se mogočni gospodje, ki odločujejo usodo sveta, zaprli z desetimi ključavnicami, da ne bi kako človeško uho ujelo njih visokih skrivnosti. Tudi takšni ni oziri ni nalagajo molk o marsičem, kar bi zanimalo. Naposled me je tudi strah, da se mi ne zgodi kakor vremenskem preroku. V Parizu smo imeli celi februar in marec nenavadno slabo vreme. To žalno prikazen je vzel za predmet globoke študije neki tukajšnji učenjak in je predaval o tem v „akademiji neumrlih.“ Pa smola! Hudomušno vreme se ni prav nič oziralo na temeljita izvajanja učenega gospoda, ki je z gotovostjo napovedal, da bo slabo vreme še trajalo naprej tudi v aprilu. A isti dan, ko smo brali v časnikih poročilo o njegovem predavanju, so se „vremena Francozom zjasnila“ in do danes dne 6. aprila smo imeli lepo, dasi precej hladno vreme. Enako je s političnim in diplomatičnim vremenom. „Situacija“ se nagloma spreminja; kar bi danes napisal, bi med potem v Maribor utegnilo postati že trikrat neresnično.

Ujamem torej kot demokrat le nekoliko sličic iz pariške ulice, ki ni tako skopa s svojimi novicami, kakor deseterica, oziroma četvorica visokih gospodov. Sicer pa ne mislite, da se tu samo potikamo po ulicah. Dela se veliko in skrbno, kar se po dnevu ne opravi, se mora postaviti po noči. K sreči ima Pariz električno luč, da si preganjamo temo, ki je v Mariboru tako strašno dolgočasna.

1.

V Parizu imamo poleg mirovne konference tudi sezono velikih političnih procesov. Kar tri zaporedoma. Najprej so sodili Cotina, ki je zagnal iz revolucije par svinčenk v pleča strašnemu „tigru“ Clemenceau-u. Obsodili so ga na smrt, dasiravno je umor samo „poskušal“ in je Clemenceau v 14 dneh bil zdrav. Cotinov rekurz so zavrgli, vendar pa še smrtna kazen ni izvršena. Še se niso časniki izpisali o tem procesu, začel se je nov. Sodli so Vilaina, ki je 1. 1914 na predvečer svetovne vojne v nekem hotelu umoril socialističnega vodja Jaures-a. Skoraj pet let so odlagali ta proces. Z ozirom na prvo obsodbo se je pričakovalo kaj hudega tudi tukaj. A proti vsemu pričakovanju je bil morilec — oproščen, pardon, ni res — obsojen je bil, da plača sodne stroške in vdovi odškodnine 1 (beri: eden) franka. Sedaj se pa vleče tretji politični proces — izdajška afera senatorja Humberta in sodrugov. Ta proces še ni končan.

Razsodba v drugem slučaju je vzbudila splošno ogorčenost, češ, s tem se daje naravnost potuha umorom političnih nasprotnikov, če ti niso slučajno ministri, zakaj le napadi na ministre se kaznujejo s smrtjo.

Danes, na tiho nedeljo, je spregovorila ulica o oprostitvi Jaures-ovega morilca. Socialna demokracija je priredila velikansko demonstracijo. Že nekaj dni so časniki pripravljali na to in natančno razložili spored. Tudi jaz sem se vzdignil od svoje pisalne mize in šel gledat, kako se bo stvar razvila, zakaj tudi v moji znotranjosti je nekaj demonstriralo zoper nepravo, krivičnost, korupcijo. Okoli pol tretje ure sem se napotil proti Trocaderu, kjer se je imela demonstracija pričeti. Pot me je peljala po dreverodu pred Wilsonovim stanovanjem. A pot mi zastavi policaj, češ, tukaj se danes ne sme hoditi. In prostor pred hišo je bil poln policajev. Ubral sem drugo, bolj „varno“ pot in se preril v široko ulico: „Avenue Malakof“, koder se je imel cel sprevod premikati. Mirno sem pustil, da mi je priprosti delavec zataknil v suknjo umetno rdečo cvetko, imenoval jo je polyglotine — mnogojezičnico. Ravno prav, saj se vsak pošten Slovence vjema z načelom pravice in enakosti jezikov. Kupil sem si tudi demonstracijsko številko socialdemokratskega lista „Le populaire.“ Ko sem si našel primerno mesto, se je sprevidel, da pomikal in stal sem nad dve uri na istem mestu ter so se pred mojimi očmi vrstile nepregledne gručice delavstva z rdečimi zastavami. Socialdemokratski list

„L'Humanite“ ceni število manifestantov na 300.000 ljudi; drugi listi so jih našteali samo 30.000. Kdo ima prav, je težko reči, a vsekako je udeležba bila res ogromna. (Dalje prihodnjic.)

Nova naredba ministrstva prehrane.

V zvezi z rešitvijo ministrskega sveta z dne 25. febr. 1919, št. 2453, s katerim se razglša svobodna trgovina, nadalje v zvezi s poznejšimi naredbami tega ministrstva izdanimi v smislu zgornje rešitve, izdajem s pooblastitvijo ministrskega sveta v namenu, da se vodi državna kontrola nad slobodno trgovino, naslednje naredbe:

§ 1. Za trgovski promet z vsemi vrstami žita, koruze in moke, krompirja, sočivja, boba, graha in fižola z vsemi vrstami žive in zaklane živine z vsemi vrstami suhega mesa, masti, slanin in jedilnega olja, se uvajajo odslej odpreme izkaznice, ki morajo biti priložene voznim listom.

§ 2. Odpreme izkaznice morajo vsebovati ime prodajalca, blaga, kraj prodaje, naslov, kam se blago odpošija, postajo, kam se blago odpremlja, vsebino in težo pošiljke v kilogramih in dva kontrolna kupona.

§ 3. Odpreme izkaznice se izdajajo samo aprovizacijam, kmetijskim zadrugam, katerim je poverjena preskrba naroda, dalje legitimnim trgovcem, ki se bavijo s trgovino z onim blagom, za katere prosijo odpreme izkaznice.

§ 4. Za trgovski promet med eno in drugo pokrajino morajo zastopniki aprovizacij kmetijskih zadrug in legitimni trgovci (§ 3) imeti od svojih oblastev (občine, okrajno glavarstvo, poverjenišvo za prehrano) pismena poverila v legitimacije.

Na podlagi imenovanih poveril jim izda to ministrstvo dovolitev (dovolilo) za nabavo blaga, a na podlagi teh dovolitev izdajo pokrajinske vlade (poverjeniki za prehrano) onega oblastva, odkoder se namerava blago odposlati, odpreme izkaznice.

§ 5. Za trgovski promet med enim in drugim krajem ene in iste pokrajine izdajajo pokrajinske vlade (poverjeniki za prehrano) same odpreme izkaznice na podlagi v točki 4 navedenih poveril (legitimacij).

§ 6. Za blago izpod 500 kg niso potrebne odpreme izkaznice.

§ 7. Pri sprejetju blaga je dolžna ona postaja, ki blago odpremi, prvi kupon poslati pokrajinski vladni onega področja, v katerem se nahaja postaja nakladanja.

Kadar prispe blago na namenjeni kraj, mora postaja, ki blago sprejme, drugi kupon poslati pokrajinski vladni onega področja, kamor je blago namenjeno.

§ 8. Pokrajinske vlade (poverjeniki za prehrano) so dolžne izdane odpreme izkaznice zabeležiti v posebni register in o njem poslati vsakih 15 dni poročilo na to ministrstvo.

§ 9. Pokrajinske vlade (poverjeniki za prehrano) so dolžne zabeležiti v posebni register kontrolne kupone, katere jim po ljajo postaje razkladanja, ter jih s svojim poročilom vsakih 15 dni poslati ministrstvu.

§ 10. Z vpelavo odpremnih izkaznic izgube vse doslej izdane dovolitve in rešitve svojo veljavo. Brez odpremnih izkaznic je prepovedano železniškim in parobrodskim postajam blago v teži nad 500 kg sprejeti in odpremiti.

§ 11. Z blagom, ki bode odposlano brez odpremnih izkaznic se bode postopalo po členu 10 naredbe tega ministrstva z dne 7. marca št. 2684 tako proti kupcu, kakor tudi proti prodajalcu, ki so se pregrešili proti navedeni naredbi o nakopičevanju blaga, pretiravanju cen in tihoptvu preko demarkacijske črte.

§ 12. V vseh primerih člana imenovane naredbe sme ministrstvo odrediti zaplembo blaga brez ozira na rešitev kazenskih oblastev.

§ 13. V tej naredbi navedene odpreme izkaznice imajo svojstvo javnih listin, ne smejo se prenesti na druge, a ponarejanje spada pod kazenski zakon.

§ 14. Ta naredba ne spreminja naredb, ki se nanašajo na monopolne predmete niti na one, za katere veljajo predpisi vezane trgovine (sol, petrolej, vžigalice, mineralna olja, sladkor, melasa i. t. d.).

§ 15. Ta naredba dobi moč z dnem objave v „Službenih Novinah.“

Podpredsednik ministrskega sveta minister za prehrano in obnovo dežel:

Dr. Korošec I. r.

Ljudski shod v Mariboru.

Slovenske krščansko-socialne organizacije so sklicale za dne 1. maja ob 4. uri popoldne ljudski shod v telovadnico šole v Reiserjevi ulici. Shod je bil nepričakovano dobro obiskan. Pokazal je, da ima naša stranka v Mariboru mnogo več ljudi za seboj, nego smo mislili. Zborovanje je bilo zelo zanimivo, zborovalci so sledili govorom z živahnim pritrditvjem in odobrujočimi medkljici. Posebno številno je bilo zastopano ženstvo. Shod je otvoril in vodil predsednik katoliškega delavskega društva g. Bogovič. Živahno pozdravljen je nato govoril državni poslanec dr. Hohnjec, ki nam je orisal sedanji svetovni in posebej še naš položaj. Tolmačil je bistvo prave demokracije in dokazal, da mora ta temeljiti na krščanski podlagi. S posebno radostjo smo sprejeli govornikovo izjavo, da je Maribor naš, ostane naš in mora ostati naš. Vzeli smo si ga sami. Prof. dr. Capuder je govoril o potrebi organizacije in o naših nasprotnikih. Ravnatelj dr. Jerovšek je govoril o vprašanju, kjer je boljše: v Jugoslaviji ali v Nemški Avstriji. Z dokazi in številkami je pobil vse nasprotné laži. Posebno odločno je nastopil zoper nemške laži, ki jih širijo po naših krajih. Urednik Zebot je predlagal naslednje resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

1. Slovensko delavstvo, združeno v krščanskih organizacijah mariborskih, Slovenci, združeni v orlovski organizaciji in Slovenke-Orlice, zbrani na ljudskem shodu dne 1. maja v Mariboru, izražajo svoje iskreno sočustvovanje svojim bratom v Prekmurju, ki še vedno ječijo pod madžarskim jarmom. Izražajo željo in odločno zahtevo, da se več kot 120 tisoč ogrskih Slovencev čimprej reši ter priklopi kraljestvu SHS. 2. Mariborski Slovenci in Slovenke krščanske organizacije odločno ugovarjamo proti zasedenju naših najlepših jugoslovanskih krajev v Primorju po zemljelačnem Lahu. Vlado v Beogradu prosimo, naj pri mirovni konferenci v Parizu stori in ukrene vse potrebno, da se bodo vsi primorski Jugoslovani oprostili italijanskega jarma. Bratom in sestram ob naši sinji Adriji in na solnčnem Goriškem pa izrekamo svoje globoko sočutje in njim klidemo z dna srca: Vstrajajte, potrpite, ura rešitve pride! Ves naš jug stoji za Vami! Protestiramo zoper preganjanje in interniranje naših bratov v Primorju. 3. Zahtevamo, da se priklopijo na Koroškem vsi kraji, kjer prebivajo Slovenci in ki so bili nekdanj slovenski — s Celovcem, Beljakom in Gosposvet-skem poljem vred — k Jugoslaviji. Kličemo tudi Slovence v tužnem Korotanu, ki trpijo vsled divjanja nemških tolp: Potrpajte! Prišel bo čas, ko bomo na Gosposvetškem polju obhajali naše popolno ujedinjenje! 4. Zahtevamo pa tudi, da se na Stajerskem uredi meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo in da se z našo jugoslovansko državo združijo vsi kraji enstran demarkacijske črte, kjer prebivajo Slovenci in ki so nujno potrebni za naš gospodarski razvoj. 5. Ugovarjamo proti nečuvnemu zvišanju tarifov na železnici, katero pomenja velikansko gospodarsko breme za nižje sloje — kmečkega, obrtnega, delavskega stanu — ter povečuje že itak neznošno dragotino. 6. Zahtevamo, naj vlada takoj prekliče zvišanje tarifa zlasti za III. razred. 6. Protestiramo proti preganjanju primorskih Jugoslovancev.

Po shodu je ves zbor navdušeno zapel „Lepo našo domovino.“

Občni zbor S. K. S. Z.

Maribor, 30. aprila.

Naša nepolitična društvena organizacija se je iz mrtvila, ki ga je v njenih vrstah povzročila dolgoletna vojna, dvignila in začela novo življenje in krepko delovanje. Močno pobudo k temu je dal prva občni zbor SKSZ, ki se je vršil v sredo, dne 30. aprila v Mariboru.

Občni zbor je otvoril društveni podpredsednik, neumorno delavni organizator naših nepolitičnih društvenih organizacij, profesor dr. Hohnjec s prisrčnim pozdravom na vse navzoče. Njegov govor priobčimo na drugem mestu.

Za njim se je oglasil k besedi prof. dr. Capuder, ki je označil v krepkih potezah smer bodočega smotrenega delovanja naših nepolitičnih društvenih organizacij po načelih, katere nam je ustvaril naš nesmrtni dr. Krek. Govorili so še tudi župnik Štrakl, župnik Kropivšek, ki je v daljšem izvajanju naglašal potrebo ljudske izobrazbe v zemljepisju po dobrih zemljevidih, potrebo, da se ohrani čistost našega jezika ter da se varujemo v govoru in pisavi raznih tujk in spakedrank. Dr. Jos. Leskova priporoča, da bi se naj naši mladenci v obilni meri izučevali kake obrti ali rokodelstva, kajti ravno obrtniški in rokodelski stan imata v naši mladi državi lepo bodočnost. Ustanoviti se bi pa tudi morale obrtne šole, katerih nujno potrebujemo. Župnik Čede je omenjal potrebo izdajanja kaknega mladinskega lista. Urednik Zebot je naglašal potrebo izobrazbe kmetijskih govornikov. V imenu dijaštva se je nato oglasil k besedi dijak višjega gimnazijskega razreda ter izjavil, da obstoja med srednješolsko mladino v Mariboru zveza katoliškega dijaštva, ki prav dobro prospeva in napreduje. Kaplan Lasbajer iz Celja povdarja, da tudi med celjsko srednješolsko mladino obstoja slična zveza katoliškega srednješolskega dijaštva, ki šteje že veliko članov ter prav lepo napreduje.

Nato se je vršila volitev odbora. V odbor bili so izvoljeni: dr. Hohnjec, dr. Capuder, prof. Bogovič, urednik Žebot, gđc. Stupca, ravnatelj dr. Jerovšek, župnik Evald Vračko, župnik Gomilšek, kaplan Tovornik iz Slivnice, dr. Leskovar, Vladimir Pušenjak in frančiškan o. Bernard. Za namestnike so pa bili izvoljeni: dr. Medved, Anton Lasbacher, dr. Kovačič, dr. Slavič, Dragotin Arlič in župnik Spindler. Odbor si je izvolil za predsednika dosedanjega podpredsednika dr. Hohnjeca, za podpredsednika prof. dr. Capuderja, za blaginika prof. Bogoviča in za tajnika o. Bernarda. Predlog, da se izvoli dosedanji društveni predsednik dr. Korošec za častnega predsednika, je bil navdušeno sprejet.

Tedenske novice.

Pogreb stolnega vikarja Franca Simoniča. V sredo popoldne se je vršil pogreb rajnega stolnega vikarja Franca Simoniča ob veliki udeležbi prebivalstva od blizu in daleč, da spremlja telesne ostanke k zadnjemu počitku na mestno pokopališče. Že dolgo pred napovedano uro so se zbirale številne množice njegovih čestilcev iz vseh stanov in slojev prebivalstva pred hišo župosti. Pogreb je vodil stolni župnik in kanonik Moravec. Krsto, v kateri počiva truplo rajnega blagega stolnega vikarja, so prenesli v stolno cerkev, kjer so opravili cerkvene obrede. Po končanih molitvah mu je pa zapel v stolnici pevski zbor turobno žalostinko. V nepregledni vrsti se je premikal sprevod proti mestnemu pokopališču, ogromna udeležba ljudstva je pa pričala, kako priljubljen je bil rajni stolni vikar. Spreveda so se med drugimi udeležili stolni prošt dr. Matek, kanonik dr. Ivan Tomažič, Rud. Janežič, Alojzij Arzenšek, dr. Vrabec, čez 50 nje govih duhovnih sobratov, med njimi veliko dekanov in župnikov od blizu in daleč, zastopniki vojaštva, raznih uradov in zavodov, šolske sestre z šolske mladno, usmiljenke, razna društva in nepregledna vrsta njegovih čestilcev od blizu in daleč. Na mestnem pokopališču se je po končanih cerkvenih obredih poslovil od dragega rajnega v gniljivih besedah stolni župnik in kanonik Moravec. V očeh marsikaterih udeležencev so zaigrale solze žalosti, videvši, ko so polagali v naročje materi zemlji telesne ostanke duhovnika, ki je v svojem življenju delil le dobrote duševne in telesne, duhovna, ki ni poznal sovraštva in ki še celo na oem svetu ni imel sovražnika. Svetila mu večna luč in blag mu spomin!

Proslava 1. maja v Mariboru. Prvi maj smo mariborski Slovenci proslavili zelo slovesno. V sredo zvečer je bila bakljada z godbo po mariborskih ulicah, v četrtek zjutraj pa budnica mariborske vojaške godbe. Magistrat in slovenske hiše so bile okrašene z zastavami. Tudi z bogoslovnega učilišča je ponosno vihrala trobojnica. Vojaški superior g. Rant je ob 9. uri služil pred Marijino soho na Glavnem trgu sv. mašo, katere se je udeležila vsa mariborska posadka, zastopniki uradov in šol ter mnogobrojno občinstvo. Sodelovala je godba. General Maister si je ogledal vse posamezne čete, stopil pred začetkom sv. maše pred oltar ter je pozdravil vojaštvo s srbskim pozdravom: Cete, pomoz Bog! Superior Rant je imel po sv. maši navduševalen govor na vojaštvo in ljudstvo, v katerem je povdarjal, da je minilo ravno pol leta, kar so Slovenci vzeli v Mariboru oblast v roke. Z balkona mestne hiše sta med vihranjem slovenskih trobojnic pozdravila vojaštvo in občinstvo general Maister in vladni komisar dr. Pfeifer. Godba je zaigrala „Lepo našo domovino“ in srbsko himno. Pred frančiškansko cerkvijo je bilo nato defiliranje vojaštva. Defiliralo je tudi uradništvo in dijaki. — Popoldne se je vršil v Nar. domu koncert vojaške godbe. Bil je dokaj dobro obiskan. Mir in red se nista nikjer kalila.

Poroka. V sredo, dne 30. aprila, sta bila poročena v predmestni cerkvi Sv. Magdalene v Mariboru g. Martin Poderžaj, posestnik in gostilničar v Ljubljani in gđc. Trezika Berglez, posestnica v Mariboru. Poročil ju je č. g. Karel Arlič, urednik v Mariboru. Priči pa sta bila g. Franc Poderžaj, posestnik in gostilničar v Celju, in g. Ivan Seme, posestnik v Zalni na Dolenjskem. Mlademu paru želimo obilo sreče!

Prevoz blaga skozi Nemško Avstrijo. Ljubljanska podružnica Centralne Uprave za trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu naznanja, da je prevoz (tranzit) skozi Nemško Avstrijo v vseh smereh za blago, ki gre v Jugoslavijo ali iz Jugoslavije, prost. Kdor hoče, da gre njegovo blago skozi N. Avstrijo neovirano, naj napiše na voznom listu, oz. pusti napisati po inozemskem dobavitelju, da se mora blago propustiti skozi Nemško Avstrijo brez vsakih ovir na podlagi kompenzacijske pogodbe med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo od dne 22. marca.

Občni zbor Zadrugne Zveze se je vršil v sredo, dne 30. aprila v Ljubljani. Iz poročila posname, da je pri Zadrugni Zvezi včlanjenih 462 zadrug, med temi jih je iz Stajerskega 122. Računski zaključek izkazuje 35.657 K 87 v čistega dobička. Od tega čistega dobička se je 30.000 K prepisalo na splošno

rezervo, ostanek pa kot posebna rezerva. Stanje denarnih vlog znaša 114 milijonov K, denarnega prometa je bilo 525 milijonov K. — Iz dosedanjega odbora sta izstopila II. podpredsednik prof. Sušnik in ravnatelj Janko Jovan. Na novo sta bila izvoljena za II. podpredsednika dr. Jaka Mohorič in za odbornika dr. Mirko Božič.

Redni občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Celju se vrši v nedeljo, dne 4. t. m., ob 10. uri popoldne, v mali dvorani Narodnega doma v Celju z običajnim dnevnim redom. Isti dan ob 9. uri se vrši posvetovanje za ustanovitev Zveze trg. zadrug s sedežem v Celju.

Peter Bezruč v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 4. t. m., priredi Čitalnica ob priliki zborovanja slovenjebistriškega učiteljstva ob 2. uri popoldne v Narodnem domu javno predavanje, na katerem bo govoril dr. Reisman o Petru Bezruču, pesniku zatiranih šlezkih Čehov. Resnico in globoko pesmi Petra Bezruča, katerim je napisal naš pesnik Fran Albrecht prekrasen epilog ravno na Gornji Polskavi, v naši sredini, bomo razumeli pred vsem mi obmejni Slovenci, upamo torej na častno udeležbo iz celega okraja, četudi se bo težko odreči lepemu nedeljskemu popoldnevu. Oni, ki so blizu, naj uvažujejo, da si žele tudi rodoljubi iz daljne okolice duševne hrane, ti pa ne morejo prinajati zvečer, še manje pa med tednom.

Slovensko gledališče v Narodnem domu v Mariboru. V nedeljo, dne 4. t. m., se ponavlja ob 16. uri (ali ob 14. popoldne) ljudska igra „Graničarji.“ Mestno in okoliško občinstvo se opozarja, da si že o pravem času priskrbi vstopnice, ki se oddajajo v predprodaji pri V. Weixlhu na Glavnem trgu, da ne bo zopet zmešnjava, kakor v soboto, dne 26. aprila, ko so hoteli obiskovalci sobotne in nedeljske predstave sedeti istočasno na enem in istem stolu, drugi pa so se zopet kljub temu, da so bile njihove vstopnice označene kot II. ali III. prostor, hladnokrvno sedli na I. ali II. prostor — takšnih je bilo 48, ker so tam videli svojo številko na stolu — ali pa je tudi niso videli, rimsko številko II. ali III. pa so prezrli. V nedeljo ne bo nobenega nereda več, skrbeli bodo zato posebni reditelji!

Za vojaške vpokojence, vdove in sirote in za invalidno moštvo. Vojaško postajno poveljstvo v Mariboru razglša: Vojaškim vpokojencem (gažistom) e bodo več nakazovale pokojnin dunajske likvidatorije, ampak je to prevzela likvidatura vojaške intendance za Slovenijo v Ljubljani, kjer dobivajo vsi gažisti, končnoveljavno vpokojeni po bivši avstro-ogrski armadi, svoje pokojnine. Tedaj se je treba zglasiti pri vojaški intendanci v Ljubljani na Friškovec za belgijsko vojašnico, v prvi baraki na desni. Pri-neso naj vse dokumente s seboj. Vdovam in sirotam po vojaških osebah se bodo tudi nadalje izplačevale vse pokojnine in preskrbovalnine, če so te vdove in sirote pristojne v slovenske kraje, če so jih imele že nakazane po avstro-ogrski vojaški upravi ter so jih že uživale. Plačali se bodo tudi morebitni obroki za prejšnje mesece. Interesenti naj se pisмено ali osebno zglase pri vojaški intendanci za Slovenijo v Ljubljani na Friškovec za belgijsko vojašnico, v prvi baraki na desni, in naj predložijo dokumente. One sirote in vdove, ki še niso prejemale preskrbovalnine, naj se zglase pri občinskem ali župnem uradu, da izvedo, kako je treba postopati, da jim bo preskrbovalnina nakazana. Patentni invalidi (ne oni iz zadnje svetovne vojne) naj naznanijo, od kdaj niso več dobili pokojnine iz Dunaja ter naj predložijo dokumente tam kakor vdove in sirote in ostali. Invalidi iz zadnje vojne dobe odmerjeno pokojnino pri nadpreglednih komisijah, h katerim bodo pozvani; oni pa, ki so že dobivali pokojnine z Dunaja, naj se zglase z dokumenti tam, kakor je zgoraj povedano, koder dobe izplačane svote eventuelno tudi za nazaj. Uradne ure so od 10. do 12. popoldne in od 2 do 5 pop. Svote se bodo izplačevale po poštni hranilnici.

Madžarski uradniki odhajajo iz Čakovca v Medjimurju poročajo, da je prvi oddelek madžarskih uradnikov zapustil Čakovec. Ostali odidejo v nekaj dneh.

Dopisi.

Maribor. Danes, petek ob 8. uri zvečer občni zbor Dramatičnega društva v Narodnem domu.

Krčevina pri Mariboru. V nedeljo, dne 4. maja ob 10. uri v občinski pisarni shod Slov. Kmečke Zveze za Krčevino. Pridite!

St. Ilj v Slov. gor. Pri nas se v zadnjem času vrši zborovanje za zborovanjem. Prerešetujejo se redno na novejša važna vprašanja. Zato pa je tudi ljudstvo pri nas na meji zavežno in izobraženo kot malokje. S tem ljudstvom občevati je res veselje. Le pridite sem in prepričajte se o tem! Agitatorji Nemške Avstrije ne bi v naši fari ničesar opravili. Na velikonočni ponedeljek je bil po pozni maši v Slov. Domu velik ljudski shod. Dvoana je bila natlačeno polna in tudi v veži so stali poslušalci. Otvoril je shod in ga tudi vodil domači kaplan Jakob Sajovic. Obmejni komisar dr. Stefančič iz Špilja je govoril nato o boljševizmu. Govoril je iz lastne izkušnje. Doživel je strahovladi boljševikov kot vjetnik v Rusiji. Ljudem so se kar lasje ježili, ko je pripovedoval o grozevitostih, ki jih počenjajo ti ljudje. Posebno

natančno je govoril o razmerju boljševizma do kmeta. Če je imel pred shodom še kdo količkej simpatij boljševikov, po govoru jih je gotovo izgubil. Boljševiki so grobekopi Jugoslavije, s duhom boljševizma h čejo Nemci ugonobiti našo mlado državo in sploh nekako preprečiti, da bi iz te grozovite vojske, ki so jo zakrivali, izšli kot premaganci. Drugi govornik je bil meščanski učitelj Jožef Poljanec. Razmotrival je naš zunanji politični položaj, vprašanje naših mej in pravičnost naših zahtev. Pobijal je na koncu tisto malodušnost nekaternikov, ki nam toliko škoduje in ki tako slabo upliva na nasprotnike. Pravica bo zmagala in mora zmagati. Če se nam bo tudi kaka krivica sterala — pričakovati je — mi bomo šli naprej, dan vstajenja vseh Jugoslovanov oa bo prišel. Poslale sta se ti dve resoluciji v Beograd in jugoslovanskemu korespondenčnemu uradu: 1. Na shodu dne 21. aprila v Slov. domu v St. Ilju mnogoštevilno zbrani zborovalci opozarjajo merodajne kroge na veliko nevarnost boljševizma ter pozivljajo te merodajne činitelje, da se vse potrebno ukrene proti razširjanju te nevarne kužne bolezni. 2. Ljudski tabor v St. Ilju v Slov. gor. pozivlja odločnoje kroge, da se čimpreje vendar enkrat določijo meje naše države ter z vso odločnostjo protestira proti krivični nameri, da bi se kak kos slovenske zemlje prepustil tuji državi. Obedve resoluciji sta bili z navdušenjem in soglasno sprejeti.

Shodi in prireditve.

V nedeljo, dne 4. maja v Vuzenici in sicer pri Devici Mariji na Kamnu ob 11. uri popoldne na prostem velik ljudski shod. Nastopi več govornikov iz Maribora in drugod. Vsi na shod! — Na Vranskem po ranem opravila velik shod SKZ. Govori državni poslanec dr. Hohnjec. — V Raztah ob 2. uri popoldne v zadrugnem prostoru redni občni zbor Kmetijske zadrug z navadnim dnevnim redom. — V Slivnici pri Mariboru ob 8. uri popoldne v posojilniških prostorih redni občni zbor hranilnice in posojilnice z običajnim dnevnim redom. — Pri Sv. Pavlu pri Preboldu popoldne po večernicah v društvenem domu gledališka predstava izobraževalnega društva. Spored: „Junaška deklica“, žaloigra s petjem; in „Prepirljiva soseda“ ali „Boljša kratka sprava kolga pravda“, burka. — Pri Sv. Križu pri Ljutomeru po rani službi božji v Slomšekovi dvorani shod SKZ. Govori Vlad. Pušenjak iz Maribora, dekan Ozmec, Dragotin Novak in Jakob Rajh iz Ljutomera. Pridite vsi polnoštevilno na ta važen shod! — V St. Ilju pri Velenju popoldne po večernicah Vodnikova slavnost z govori, petjem in srečolovom. — V Razvanju pri Hočah popoldne ob 3. uri shod SKZ. Govori dr. Leskovar. — V Braslovčah popoldne po večernicah shod SKZ. Govori član Narodnega predstavništva prof. dr. Hohnjec. — Pri Sv. Križu pri Mariboru popoldne po večernicah prirediteljskega društva. Uprizorijo se dve igri: „Tri sestre“ in „Trije tliki“. — V Rajhenburgu takoj po prvem sv. opraviu v dvorani nove kaplanije politični shod SKZ., na katerem govori poslanca narodnega predstavništva dr. Jankovič in Pišek. — V Orehovi vasi popoldne po večernicah pri Pišek čebelarški shod. Govori potovalni učitelj čebeloreje Jurančič. — Sv. Anton na Pohorju. Shoda pri Devici Mariji na Kamnu v nedeljo, dne 4. maja se udeležimo tudi Antončani v obilnem številu. — Tretjo nedeljo po Veliki noči, dne 11. maja je tukaj romarski shod. Slovesno sveto opravilo bo ob 10. uri. — Pri Mali Nedelji popoldne po večernicah shod SKZ. Govore posl. in dekan Ozmec Vlad. Pušenjak, Dragotin Novak in drugi. — V Ptuj po pozni službi božji (ob pol 11. uri) velik shod SKZ. v prostorih minoritskega samostana. Poročata o polit. in gospodarskih vprašanjih ter o organizaciji SKZ. prof. J. Vesenjak, član Nar. predstavništva in Mihael Brencič, dež poslanec in komisar okr. zastopa. — V Zelezni Kapli priredi narodna Čitalnica v Gregorjevem domu prvo svojo veselico z zanimivim vspreedom. Sodeluje tudi vojaška godba iz Maribora. Za vse bode najbolje preskrbljeno. Pričetek ob 3. uri popoldne. Poseben vlak vozi. Pridite! — V Framu priredi Kat. slov. izobraževalno društvo igro „Tri sestre“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Nova slovenska posest. Na Tržaški cesti v Po-
brezju št. 8 je kupil zaveden Slovenec Jos. Klček
iz Podčetrtna hišo z gostilno in mesarijo.

MALA NAZNANILA.

1. in največja jugoslovanska
tovarna za barvanje, kemično
čiščenje, pranje in svetlo-
likanje perila

barva vedno vsakovrstno
blago,

čisti obleke, 496

pere vsakovrstno perilo, po ka-
tero pošilj. brezplač. na dom

svetlo-lika ovrtaške, za-
pestalce, srajce

Josip Reich,
Ljubljana

Tovarna:

Poljanski nasip št. 4.

Podružnica:

Selenburgova ulica 3

Poštna naročila se točno izvršujejo

2 kosi se zamenjata za pra-
se. Fischerg. 9, Maribor. 718

POZOR!

Spalne sobe iz masivnega in
trdega lesa, kakor; kuhinjske
oprave lastnega in solidnega iz-
delka se po ceni prodajajo pri

Mizarski zadrugi

Grajski trg 3, Maribor. 570

Obleke

od preposte do vsakovrstne naj-
finije, domače, dobro in vestno
delo, vsake velikosti, izborne ka-
kovosti izdelujejo točno in solidno
ter prodaja 719

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15,
pri starem mestu.

Plasalni stroj se kupi. Cenjene
ponudbe pod „Stroj“ na Anon-
no ekspedicijo AL. Matelli, Ljub-
ljana, Kongresni trg 8/L. 585

Učence za mlino se sprejme takoj
v parnem mlinu v Kaniži pri
Pesnici. 665

Kolje, cepljeno in obšipano, se
po ceni prodaja v Mariboru, Pob-
reška cesta 17. 818

Hiša s zemljiščem pri Trstu se
zamenja za alično hišo v Celju,
Ptuj ali Mariboru. Ponudbe pod
šifro K 500.0 na Anonno eks-
pedicijo AL. MATELI, Ljub-
ljana, Kongresni trg 8. 825

Hiša s vrtom in njivo 4 stano-
vanja, se prodaja v Studencih pri
Mariboru, Limbuška c. 51. 822

Soba z dvema posteljama v
okolici Maribora se odda s
1. majem dvema trestnima
gospodoma. Naslov v uprav-
ništvu lista. 841—36

Sprejme se pridni, šole prosti
deček za pašo. Kje pove
Kasner, Quergasse 4, prvo
nadstr. Maribor. 846—34

Proda se vinska preša za 8000
K. Anton Mahnič. Ruše.

Gnoja konjskega več vozov je na
prodaji na Jalovcu št. 10, nad
Mariborom. 812

Išče se pridna ženska za vsako
delo kmečko, poljsko in tudi za
vinograd. Karel Worsche, Gospo-
ska ulica 10, Maribor. 831

Slugo sprejme takoj okrajno gla-
varstvo. Pogoji se zvedo v glavar-
stvu, I. nadstr. soba 14. 810

Sprejme se 1 hlapec za živino,
mesečna plača K 60. A. Mahorič
Ruše. 834

Oženjen kravar se sprejme v
Burg Metterh f. Maribor. 828

Svinjska dekla se sprejme Burg
Metterh f. Maribor. 829

Email-posoda za kuhanje, vsako-
vrstna sita in rešeta, kakor tudi
košare se dobijo po najnižji dnev-
ni ceni samo v veliki zalogi pri
Jožef Antloga, Maribor, Zofijin
trg 1, zraven mestne mostne te-
talce. 835

Danes nenadomestljivo perilo se šteti
samo z uporabo mila

Tvornica mila

in sode

Ig. Fock Kranj

Poskusni zavoji z 4 in po vsebine. 708

SRNA

izdajatelj in založnik: Konsorcijski „Straža“

KARBID
po tovarniški dnevni ceni razpo-
šilja na veliko in malo vsako
množino po pošti in v vlak, glav-
na zaloga Ivan Andrašič v Mari-
boru, Koroška cesta 25. 799

Dobra kuharica se išče pod ugod-
nimi pogoji k samostojnemu gos-
podu na deželi. Ponudbe na u-
pravo lista. 793

Travniki se da v najem, velik je
2 orala, živinska krma. Oblasit se
se naj pri lastniku št. Ekart v
Staršah 87, Sv. Janž, Ptuj. 747

Gospodična išče stanovanje s hra-
no. Naslov v praksi. 793

Deklške obleke, namizni prtji,
čevlji se zamenjajo za mast. Park-
strasse 22/II. levo, Maribor. 756

Košare in sedeže za voz, jerbaze
za gospodarstvo, za razpošiljanje
sadja, svetilne mizice in druge
pletenine, izdelujejo in razpošilja
Pletarska šola taboriščne uprave
v Strnišču pri Ptuj. 771

Mala hiša s vrtom v mariborski
okolici želi vzeti v najem upo-
kojenca. Ponudbe na B. S. Vuk-
red. 782

Večje množine za žaganje okrog-
lega lesa (plohov) sprejema proti
običajni pristojbini električna
žaga elektrarne na Fali pri Ma-
riboru. 777

V moji zalogi na starine nakup
in prodaja

podobe, bronce, pohištvo, novce,
knjige, 4 snopide Valvazorja 1689
prva izdaja. — J. GYRA, starinar
v Mariboru, Tegetthofova ulica
št. 43. 704

Spodnja in Gor. Savinjska
dolina in Slovenjegraški
okraj. zidati,

Kdor hoče po ceni
naj si naroči nov patentiran na-
čin zidanja, kateri je polovico
ceneje; kdor rabi načrte in pro-
račune za stavbe, kdor rabi si-
darje, opeko, cement, apno, že-
lezarino naj vse to naroči pri

Dragotinu Korošec,

stavbeni mojster 848

v Žalcu pri Celju.

Železne slošljive vrtno stole se
prodaja v večji množini v Ljublja-
ni, Kolodvorska ulica 81, (gostil-
na). 817

KOTEL za žaganje z 70 litrov na
prodaji. Vpraša se pri Jožefi Mle-
kuš, Bankarigasse 18, pri sta-
nem koroškem kolodvoru, Mari-
bor. 844

Dva lepa plemenska vola (bika)
leto stara se prodata. Meljski
breg 46 pri Mariboru. 843

MONTER kateri se razume pri
električni luči in zna vse hišne
inštalacije, se sprejme v centrall
na deželi. Hrana, stanovanje, kur-
java in luč prosta. Ponudbe na
uredništvo „Straže.“ 816

Organist se sprejme pri Sr. Bar-
bary v št. gor. 842

IŠCEM pridno pošteno dekle, ka-
tera dobro kuha, delo v vinogra-
du razume in v kramu ter sobah
sodeluje. D. tišina ima prilikaosti
se naučiti dobro in gospodsko ku-
hati. Vprašanja na naslov: Lekar-
na Schwarz v Ljutomeru. 837

Trgovina dežel. pridelkov

Jos. Šerec

MARIBOR,

Tegetthofova cesta 57.

prodaja po najnižjih cenah koro-
zo, moko, semenski krompir. Ku-
pajo po najnižjih cenah domačo
slivovko, čebelnj vosek itd. 811

Dva gospoda se sprejemata na hra-
no Viatringhofova ulica 28, pri
g. Kekar. 838

Trgovina dežel. pridelkov

Jos. Šerec

MARIBOR,

Tegetthofova cesta 57.

prodaja po najnižjih cenah koro-
zo, moko, semenski krompir. Ku-
pajo po najnižjih cenah domačo
slivovko, čebelnj vosek itd. 811

Dva gospoda se sprejemata na hra-
no Viatringhofova ulica 28, pri
g. Kekar. 838

Trgovina dežel. pridelkov

Jos. Šerec

MARIBOR,

Tegetthofova cesta 57.

prodaja po najnižjih cenah koro-
zo, moko, semenski krompir. Ku-
pajo po najnižjih cenah domačo
slivovko, čebelnj vosek itd. 811

Dva gospoda se sprejemata na hra-
no Viatringhofova ulica 28, pri
g. Kekar. 838

Trgovina dežel. pridelkov

Jos. Šerec

MARIBOR,

Tegetthofova cesta 57.

Nove mostne in decimalne tehtnice

ter brzoteht-

nice s košaro

ali kavljem,

decimalne

tehtnice-gre-

deljnice, uteži

iz železa na

debelo in drobno so vedno v zalogi.

Za večja naročila primeren popust

Franc Žnidar, Maribor

kovač za fino orodje

Pobrežka c.3 Tržaška c.11

Tudi točno izvršuje vse glavne poprave imeno-

vanih tehtnic ter preskuševanje istih.

Otvoritev obrti!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjava, da

sva zopet otvorila svojo

krojaško delavnico in pletenje

nogavic s stroji

v MARIBORU, Viktringhofova ulica 25.

Potrudila se bova svojim cenj. odjemalcem
vselej le z dobrim blagom in po nizkih cenah
najbolje postreči.

Priporočava se z odličnim spoštovanjem

Jakob Verjak, 840-37 **Marija Verjak,**

krojaški mojster. pletenje nogavic na stroj.

Naznanilo.

Podpisana si nsojava naznaniti, da odpreva

s 1. majem 1919

gostilno in mesarijo

na Tržaški cesti št. 3 (prej Trafela) ter pri-

poročava slavnemu občinstvu dobra vina, meso,

toplo in mrzlo kuhinjo.

S spoštovanjem

J. in F. Kliček.

Vsako nedeljo in

praznik koncert

v gostilni pri „Brodu“ v Pobrežju

pri Mariboru

od 2.—7. ure popoldne. Svira znana Silv. Šmid.
ova godba. Izborna kuhinja, izvrstna bizeljska vi-
na lastnega pridelka, točna postrežba!

Za obilen obisk se priporoča

13 F. Balon, gostilničar.

Zdravilišče

Rogaška Slatina

Začetek zdraviliške

sezije 15. maja 1919

Vsi zdraviliški pripomočki na

razpolago: Živila preskrbljena

Prospekte razpošilja in na vpra-

šanja odgovarja ravnateljstvo

državn. zdravilišča

Rogaška Slatina

Slovenci širite „Stražo“.

Odgovorni urednik: Vekoslav Stupar.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Pavel Kühar

kavarnar

Hela Hörmann,

zasebnica

zaročena

Maribor

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Posojilnice v Brežicah,

ki se vrši

v sredo, dne 14. maja 1919 ob 7. uri

zvečer v lastni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odo-
brenje računskega zaključka za leto 1918. 4. Volitev
načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Čitanje revizijskega
poročila. 7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 7. uri ne bil sklepčen, vrši
se isti dan in v istem prostoru ob 8. uri drugi občni zbor,
ki sklepa takrat pri vsakem številu združnikov.

838 **Načelstvo.**

Majhen avto za tovore,

pripraven za takojšnjo rabo prodaja 847

Bernhard, MARIBOR, Koroška cesta 10.

Oklic.

Dne 12. maja 1919 se bode prodajalo v Gor.
Pesnici, občina Klanci pri Lučanih na nekdanj Leit-
nerjevem posestvu h. št. 89 približno

5000 litrov vina

letnika 1918, in na nekdanj Mušterjevem posestvu

h. št. 68 tudi nad

5000 litrov vina

istega letnika.

Izključna cena 4 krone.
Začetek prodaje ob 10. uri dopoldne na Leit-
nerjevem posestvu.

Plačati se mora vino takoj, vendar še sme
ostati shranjeno na dosedanjih mestih 14 dni, se
veda na nevarnost kupčevu.

V Mariboru, dne 1. maja 1919.

Dr. Leskover,

848 Nadzornik premoženja Heimstatt.

Iščem pekarijo

na Spodnje Štajerskem, oprem-
ljeno z vsem potrebnim. Toza-
devne ponudbe je nasloviti na:

Josip Habjanič, Maribor, Bergstrasse šte. 7.

Danes, petek zvečer ob 8. uri v

... Narodnem domu ...

občni zbor Dramatičnega društva.

Pridite!

Učence iz poštene hiše sprejme Franc Žnidar,

kovač za izdelovanje finega kovaškega

orodja Pobreška cesta 3, Maribor. 15